

**CEIP ALBORXI
ALZIRA**

**PLA
DE
CONVIVÈNCIA**

CURS 2014/15

ÍNDEX:

1. INTRODUCCIÓ
2. EL NOSTRE CENTRE
  - 2.1. Característiques de l'entorn escolar
  - 2.2. Característiques específiques del centre
  - 2.3. Situació actual de la convivència en el centre
  - 2.4. Respostes que es donen en el centre
  - 2.5. Relació amb les famílies i amb els serveis externs
  - 2.6. Experiències i treballs previs desenvolupats
  - 2.7. Necessitats de formació i recursos
3. OBJECTIUS DEL PLA DE CONVIVÈNCIA
4. PREVENCIÓ
  - 4.1. Procediments educatius per a millorar la convivència i previndre la violència.
5. NORMES GENERALS DEL CENTRE
  - 5.1. De caràcter personal
  - 5.2. Del grup
  - 5.3. De classe
  - 5.4. De l'escola
  - 5.5. Del pati
  - 5.6. Dels pares/mares
  - 5.7. Eixides extraescolars
  - 5.8. Activitats extraescolars de l'AMPA
  - 5.9. Del menjador
  - 5.10. Específiques
6. PROTOCOL D'ACTUACIÓ DAVANT CONDUCTES CONTRÀRIES AL PLA DE CONVIVÈNCIA
  - 6.1. Davant conductes més habituals
  - 6.2. Davant la reiteració de comportaments problemàtics
  - 6.3. Procediments d'intervenció davant de supòsits de violència escolar
7. MECANISMES PER AL SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PLA

MARC LEGAL

Ordre 62/2014, de 28 de juliol, de la Conselleria d'Educació i Esport, per la qual s'actualitza la normativa que regula l'elaboració dels plans de convivència en els centres educatius de la Comunitat Valenciana i estableixen els protocols d'actuació i intervenció davant supòsits de violència escolar. DOGV 7330 / 01/08/2014

1. INTRODUCCIÓ

El present Pla pretén afavorir la convivència en el Centre, la igualtat entre sexes i la resolució pacífica de possibles conflictes.

No es considera un document tancat, sinó subjecte a possibles modificacions per noves aportacions de tots els sectors de la nostra Comunitat Educativa.

"L'últim terme, la solució dels problemes no consisteix a fer ni a deixar de fer, sinó a comprendre, perquè on hi ha verdadera comprensió no hi ha problemes". (Anthony de Mello)

L'interés per la convivència en els centres docents ha transcendit des de la comunitat educativa fins a plantejar el seu tractament en institucions com el Senat o el Defensor del Poble, que han elaborat diversos documents sobre el tema destacant, d'entre ells, l'informe sobre Violència Escolar elaborat pel Defensor del Poble en col·laboració amb UNICEF, i dut a terme, arran de la petició de la Comissió Mixta Congrés-Senat del Parlament espanyol a l'Oficina del Defensor.

Així mateix per iniciativa del Consell d'Europa, joves de diferents països europeus han elaborat els "Estatuts Europeus per als centres Educatius Democràtics sense Violència", basats en els valors i principis fonamentals compartits per tots els europeus, en concret aquells valors i principis inclosos en la "Convenció del Consell d'Europa per a la Protecció dels Drets Humans i Llibertats Fonamentals". En elles, es recomana que "els centres educatius de tot Europa consideren estos Estatuts com a model fonamental per a promoure la consecució d'una educació democràtica sense violència".

Abans d'entrar a detallar el Pla de Convivència del nostre centre, volem fer referència a consideracions prèvies sobre com entenem la convivència i els plantejaments de caràcter global que tenim presents en l'activitat docent i com a membres de la Comunitat Educativa.

Per a entendre la conflictivitat en l'escola, ens situem davant de tres perspectives diferents i simultànies de vegades. D'un costat, la preocupació del professorat per algunes conductes que comprenen la disrupció, la falta de disciplina i la falta de respecte, com més freqüents. D'un altre, la preocupació social referida principalment a les agressions i actes vandàlics, la perspectiva més cridanera. Finalment, la preocupació de l'alumnat, que se centra en el maltractament entre iguals, l'aïllament.

Per a comprendre els reptes i conflictes que viu actualment l'escola i treballar des d'una perspectiva preventiva convé tindre en compte que el sistema escolar s'enfronta hui amb una sèrie de canvis contradictoris i paradoxals que obliguen a adaptar el paper del professorat a una nova situació. Entre els principals reptes i paradoxes que viuen els docents cal destacar els derivats de:

- Els canvis en l'accés a la informació. Mai havia estat tan disponible tanta informació, inclosa la informació per a exercir la violència, i mai havia sigut tan difícil comprendre el que ens succeïx. Per això, el professor no pot orientar-se només a la transmissió de informació sinó que ha d'actuar com un mediador del procés de construcció del coneixement que realitzen els propis alumnes, ajudant-los a adquirir habilitats per a buscar informació, per a interpretar-la, per a criticar-la, per a produir-la...
- Educar per a la ciutadania democràtica en els temps d'incertesa. Mai havia estat tan clar que no podem tindre certeses absolutes. Açò hauria de conduir a la superació de l'absolutisme, a la tolerància, però com a reacció conduïx a vegades al ressorgiment de formes d'absolutisme i autoritarisme que es creien superades. Com a reflex de la expressió educativa d'estos canvis cal considerar la dificultat que suposa substituir adequadament l'autoritarisme d'èpoques passades per una educació democràtica que ensenye a coordinar drets amb deures amb eficàcia, dificultat que no sols es produïx en l'escola sinó també en la

família, i que és destacada en diversos estudis recents com el més difícil de l'educació actual.

- La lluita contra l'exclusió. L'eliminació de les barreres espacials que permeten les noves tecnologies ha reduït l'aïllament de l'escola respecte als problemes que existixen en la resta de la societat, també hauria de contribuir a reduir l'exclusió. L'escola pot ser part fonamental en la prevenció d'este problema, però de vegades es convertix en l'escenari en què es reproduïxen les exclusions i segregacions que s'originen fora d'ella. Convé tindre en compte, en este sentit, que exclusió i violència són dos problemes estretament relacionats. Per a afrontar els reptes que es deriven d'esta nova situació és necessari establir nous contextos de col·laboració entre l'escola i la resta de la societat, assumint que si l'escola no esta aïllada dels problemes que es generen fora d'ella, tampoc hauria d'estar-ho per a les solucions.
- El repte de la interculturalitat. Hui hem de relacionar-nos en un context cada vegada més multicultural i heterogeni enfront de la pressió homogeneitzadora i la incertesa sobre la pròpia identitat i la forma de construir-la. L'educació intercultural representa una ferramenta fonamental per a afrontar este repte, reconeixent-la com mig per a avançar en el respecte als drets humans.
- La prevenció de la violència de gènere. En els últims anys s'ha produït un avanç espectacular cap a la igualtat entre homes i dones, superant així una de les principals condicions que subjau a la violència de gènere, però enfront d'açò hi ha un increment de les seues manifestacions més extremes, a través de les quals s'intenten mantindre les formes de domini tradicional. Pensem que educar en la igualtat i el respecte mutu podria tindre un decisiu paper en la prevenció de la violència de gènere.
- La prevenció de la violència des de l'escola. La nostra societat expressa hui un superior rebuig a la violència, i disposem de ferramentes més sofisticades per a combatre-la, però el risc de violència a què ens enfrontem també és hui superior. I este risc s'expressa a vegades en forma de violència escolar. Per a previndre és necessari ensenyar a condemnar-la en totes les seues manifestacions, inserint el seu tractament en un context normalitzat orientat a millorar la convivència.

L'aprenentatge no és un procés asèptic i impersonal que es dona només en els centres educatius, ni és quelcom individual. No podem oblidar que cada alumne/a té una vida al seu voltant, ni tampoc el seu desenvolupament emocional o les relacions personals i intragrups que manté. Aconseguir un bon clima de convivència facilitarà l'aprenentatge. Hem de tindre una visió del conflicte com alguna cosa inevitable que de vegades ocorre dins d'un grup, oferint al temps ferramentes positives per a resoldre-ho.

L'educació és un fet col·lectiu, la seua riquesa pot estar en la varietat de relacions que s'establixen tant en el centre com en l'aula i altres espais escolars.

Els estudis destaquen les següents *manifestacions de la violència en les aules*:

- a. Disrupció en les aules: la preocupació més directa i la font de malestar més important dels docents. Ens estem referint a les situacions d'aula en què tres o quatre alumnes impedeixen amb el seu comportament el desenvolupament normal de la classe, obligant al professorat a emprar cada vegada més temps a controlar la disciplina i l'orde.
- b. Faltes de disciplina en els centres i aules: conflictes entre professorat i alumnat. Suposen un pas més del que hem denominat disrupció en l'aula. Es tracta de conductes que impliquen una major o menor dosi de violència (des de la resistència o el "boicot" passiu fins al desafiament i l'insult actiu al professorat) que poden desestabilitzar per complet la vida en l'aula.
- c. Maltractament entre iguals ("bullying") Denominem així als processos d'intimidació i victimització entre iguals, açò és, entre alumnes companys d'aula o de centre escolar. Un o més alumnes acacen i intimiden un altre -víctima- a través d'insults, rumors, vexacions, aïllament social, malnoms, etc.
- d. Vandalisme, danys materials i agressió física: són ja estrictament fenòmens de violència; en el primer cas contra les coses, en el segon contra les persones. Són els que més impacte tenen sobre les comunitats escolars i sobre l'opinió pública en general, encara que no

solen anar més enllà del deu per cent del total dels casos de conducta antisocial que es registren en els centres educatius

En l'informe de la UNESCO "L'educació tanca un tresor", també anomenat informe Delors, s'indica que l'educació al llarg de la vida es basa en quatre pilars:

- *Aprendre a conèixer*, combinant una cultura general prou àmplia amb la possibilitat d'aprofundir els coneixements en un xicotet nombre de matèries. El que suposa a més aprendre a aprendre per a poder aprofitar les possibilitats que oferix l'educació al llarg de la vida.
- *Aprendre a fer*, a fi d'adquirir no sols una qualificació professional sinó, més generalment, una competència que capacite a l'individu per a fer front a un gran nombre de situacions i a treballar en equip.
- *Aprendre a viure junts*, desenvolupant la comprensió de l'altre i la percepció de la formes d'interdependència, respectant els valors de pluralisme, comprensió mútua i pau.
- *Aprendre a ser* perquè florisca millor la pròpia personalitat i s'estiga en condicions d'obrar amb creixent capacitat d'autonomia, de juí i de responsabilitat personal.

"... la clau per a respondre a les qüestions que ens plantegen els xiquets no és la de precipitar-nos a donar-los una resposta. La clau és sermonejar-los menys i escoltar-los més; dir-los menys i mostrar-los més; dirigir-los menys i qüestionar-los més; substituir la coacció per la persuasió; forjar-los el caràcter des de l'interior de sí mateixos, no a base d'exigències".

**ESTATUTS EUROPEUS PER ALS CENTRES EDUCATIUS
DEMOCRÀTICS SENSE VIOLÈNCIA**

ESTATUTS	Aspectes a cuidar en els centres
1.- Tots els membres de la comunitat educativa tenen dret a un centre segur i sense conflictes. Cada individu té la responsabilitat de contribuir a la creació d'un ambient positiu que afavorisca l'aprenentatge i el desenvolupament personal.	Haurà d'existir en el centres: ✓ Una forma concreta de denúncia de situacions d'incompliment per part de qualsevol dels membres de la comunitat en què es preserve el denunciant i es garantisca la tramitació de la mateixa ✓ Es concretaran les actituds que es demanen per a les relacions entre membres de la comunitat: ○ Principis de respecte i tolerància en les discussions, etc ○ Estils de comunicació verbal i no verbal que es demanen ○ Etc ✓ Els dits principis hauran d'adaptar-se periòdicament, tenint en compte els diferents perfils de persones existents en la comunitat i hauran de ser acceptats de forma consensuada o quasi consensuada.
2.- Tots tenen dret a ser tractats i respectats per igual amb independència de les seues característiques personals (sexe, raça, religió, etc...). Tots gaudixen de llibertat d'expressió sense risc de discriminació o repressió.	
3.- La comunitat educativa garanteix que tots els seus membres coneixen els seus drets i responsabilitats.	La dita informació: ✓ Estarà ajustada a les característiques de cada persona i sector, procurant que no tinga un caràcter merament formal. ✓ Suposarà un procés d'aprenentatge,

	especificat en el projecte del centre, de tals actituds, especialment en el cas d l'alumnat.
4.- Cada centre educatiu democràtic posseïx un òrgan de presa de decisions triat democràticament i compost per representants dels estudiants, professors, pares i altres membres de la comunitat educativa, segons siga procedent. Tots els membres d'este òrgan tenen el dret de vot.	✓ Haurà de salvaguardar-se el dret a expressió de l'alumnat si no està present en el Consell Escolar o no té dret de vot. ✓ El centre establirà connexions entre eixe òrgan (Consell Escolar a Espanya) i tots els racons i sectors de la vida diària del centre (aules, grups, espais, etc)
5.- En un centre educatiu democràtic, els conflictes són resolts en estreta col·laboració amb tots els membres de la comunitat educativa, d'una manera constructiva i sense violència. Tot centre educatiu té personal i alumnes preparats per a previndre i resoldre els conflictes a través d'actuacions de mediació i consens.	✓ L'administració haurà de disposar la forma en què l'anterior pot arribar a ser cert. ✓ Mentres això no siga així el centre crearà els mecanismes per a fer aflorar realment i donar solució als conflictes personals que es viuen en el centre com per exemple: ○ Extensió de la comissió de convivència més enllà del Consell Escolar ○ Creació de comissions participatives en aules, patis, etc, segons siga la necessitat. ○ Creació de figures com a defensor de l'alumne/a que recaiga en persona de gran confiança per tots els sectors, ○ Etc
6.- Tot cas de violència és investigat i tractat amb la major promptitud possible, i és examinat en profunditat ja siguen alumnes o qualssevol altres membres de la comunitat educativa els implicats.	
7.- El centre educatiu forma part de la comunitat local. La cooperació i l'intercanvi d'informació amb altres entitats locals són essencials per a la prevenció i la resolució dels problemes.	✓ S'establirà per part dels centres i les Administracions formes de coordinació i cooperació pràctica entre els centres, institucions i organitzacions socials d'una zona que tinguen a veure amb la convivència

2. EL NOSTRE CENTRE

2.1. CARACTERÍSTIQUES DE L'ENTORN ESCOLAR

El col·legi Alborxí està situat al barri de l'Alborxí, a un extrem de la població en una àmplia avinguda, enfront del Parc de l'Aràbia Saudí. El centre es troba en una de les zones més importants de la ciutat a nivell de tota classe de serveis: Ajuntament, Delegació d'Hisenda, Iberdrola, Telefònica, Serveis Socials d'Educació, Escola Oficial d'Idiomes, entitats bancàries, assegurances, comerços, Mercat Municipal i Comarcal, Comissaria de Policia, Gran Teatre, futurs Palau de Justícia i Delegació de Trànsit, La Vila, etc. Així mateix la proximitat al centre facilita l'accés des d'un radi ampli i li afavoreix el conèixer i participar en multitud de mitjans formatius: Museu, Biblioteca, Casa de la Cultura i altres centres oficials.

Tot açò fa, d'una banda, que la procedència natural per proximitat del nostre alumnat corresponga al d'una població de nivell econòmic i cultural mitjà amb possibilitats de permetre una acció docent de qualitat i permanentment renovadora; però, d'altra també provoca algunes dificultats. En aquest sentit, potser, cal destacar, sobretot, que una gran part d'aquest possible alumnat de la zona d'influència del col·legi (el de posició social més elevada) es decanta per l'opció d'una escola concertada per qüestions estrictes de prestigi social.

Això fa que algunes famílies matriculen als seus fills/es en centres concertats, que es troben prop o en d'altres escoles concertades d'Algemesí o de Carcaixent. A més, hem de tenir en compte que a l'altra banda de les muralles de la vila hi ha un altre col·legi públic de tres línies que també absorbeix una part natural de la població infantil de la mateixa zona d'influència.

En conseqüència, podem dir que el nostre centre parteix d'una realitat que, potser, ha caracteritzat i alterat la seua pràctica docent en l'última dècada: la manca d'alumnat suficient per cobrir totes les places ofertades. Una manca que per sort s'ha pogut contrarestar gràcies a l'acció innovadora del professorat durant els últims cursos escolars que ha estat participant contínuament en les successives convocatòries de Formació en Centres i portant a cap diversos projectes educatius: Projecte Comenius, Introducció del Programa d'Educació Lingüística PEVE, Qualitat Educativa, Foment de la

Lectura, Revista Escolar, Setmana Cultural, Projecte Lingüístic d'Ensenyament en Valencià (PPEV), ...

Aquesta realitat fa que al quedar vacants, al llarg del curs, va incorporant-se, de manera considerable, alumnat procedent d'altres països com a conseqüència del procés d'immigració que s'està produint.

Per això, precisament, s'és conscient de la importància i la necessitat que té el nostre Centre per adaptar-se als nous canvis socials a fi de facilitar la integració d'aquestes persones a l'entorn social en què es desenvolupen, per a aconseguir una escola pública admirada i respectada per la societat que ens envolta.

Un objectiu clar d'aquest Claustre sempre ha estat l'actualització dels coneixements i les actuacions amb una acció permanent de formació professional i d'aplicació didàctica a l'aula de les noves teories pedagògiques apreses. A més a més, les innumerables tasques pedagògiques i extraescolars que s'hi han desenvolupat en els últims anys, han fet que la realitat del centre haja canviat positivament, tant pel que fa a l'alumnat com al professorat, la qual cosa es transforma també en una major participació i interès dels pares i de les mares que ens obliga a no aturar-nos en el nostre afany de renovació.

A la nostra escola, per exemple, es realitzen setmanes culturals, activitats lúdiques, esportives i commemoratives. Des del curs 96/97 s'ha creat un aula de tres anys i s'ha dotat al centre, per primera vegada, d'un adequat material de música, apte per impartir aquesta necessària i important àrea del currículum. Durant el curs 1997-98, vam participar en un projecte de formació en centres amb el títol de "La dramatització a l'escola" que ens va servir molt de cara a la introducció a les aules d'aquest bloc dramàtic de l'àrea d'Educació Artística tan abandonat encara en la majoria dels centres. Durant els cursos següents hem continuat participant en les successives convocatòries de formació en centres: així, doncs, durant el curs 98/99 i 99/00 és desenvolupà el Projecte Curricular d'Infantil, tasca que fou molt productiva, tant a nivell teòric, pel que suposà la renovació pedagògica de tot el professorat i el fet d'aprofundir aspectes metodològics innovadors (ja que contàrem amb l'assessorament de tècnics del CEFIRE d'Alzira), com el que suposà de millora el fet de crear moments de discussió i de debat en temes tant necessaris com la definició d'un pla de treball unificat i consensuat per tots els membres implicats. Durant el curs 2000-01 tot el professorat del Centre va participar, també, en un altre projecte de formació en centres per a facilitar-nos l'elaboració del Pla d'Acció Tutorial. En el curs escolar, 2001/2002, es treballà en l'elaboració d'un Pla d'Atenció a la Diversitat integrador i en el que tots els

membres de la comunitat educativa van estar implicats. Durant el curs 2002/2003 es treballà en l'àrea d'Expressió Artística com a recurs en el Tractament de la Diversitat. El curs 2003/04 desenvoluparem el Projecte d'Atenció a la Diversitat en els Aprenentatges Interdisciplinars. Aquesta tasca va ser molt enriquidora tant per a l'alumnat com per a tot el professorat. Durant el el curs 2004/05 es va treballar amb els aspectes més emotius en les relacions personals (Intel·ligència Emocional) que ens ha facilitat la tasca per a dur endavant el projecte del "Pla d'Acollida" durant el curs 2005-2006 per a l'alumnat nouvingut. Al curs 2006-2007, realitzàrem un projecte de formació sobre les Noves Tecnologies de la Informació i fins aleshores no hem parat de formar-nos: anglés, qualitat, noves tecnologies,...

Altres projectes del Centre són l'Aula d'Infocole, instal·lada i utilitzada pels alumnes de manera sistematitzada i programada per a tots els/les xiquets/es del Centre (des de Infantil 3 anys fins a sisè en horari setmanal), els projectes d'educació ambiental realitzats —la creació i manteniment de l'hort escolar— i, finalment, la nostra participació en el projecte europeu Comenius per a la introducció i l'ús de l'Euro i el coneixement de la realitat europea.

El nostre centre, a més a més, l'any 2001, va rebre el premi Baldiri Reixac, concedit per la Fundació Jaume I, en el 2012, el Premi Carles Salvador, tots dos en reconeixement del treball realitzat en la nostra llengua. Així mateix des de desembre de 2008 tenim el reconeixement oficial com a centre integrant de la Xarxa de Centres de Qualitat Educativa.

No obstant això, no volem aturar-nos en el que hem fet, sinó continuar en aquesta línia de permanent progressió cap a la qualitat de l'ensenyament.

2.2. CARACTERÍSTIQUES ESPECÍFIQUES DEL CENTRE

- ❑ **Titularitat:** Centre públic dependent de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports de la Generalitat Valenciana
- ❑ **Nivells educatius**

E. Infantil	E. Primària	Ped. Terapèutica
3	6	1

- ❑ **Instal·lacions**

El col·legi té una antiguitat de 32 anys. Consta de dos edificis de dos plantes amb dues zones àmplies i separades destinades a l'esbarjo.

Distribució	Lloc
6 aules per a Educació Primària	Edifici principal
3 aules per Educació Infantil	Edifici principal
1 aula Pedagogia Terapèutica	Edifici principal
1 aula transformada en Biblioteca	Edifici principal
Menjador i cuina	Edifici principal
Sala de professors	Edifici principal
Sala de màquines	Edifici principal
Despatx de direcció i despatx de Secretaria, despatx Gabinet Psicopedagògic	Edifici principal
Aula d'idiomes i Audiovisulas	Edifici Annex
Aula d'Infocole	Edifici Annex
Aula de Psicomotricitat	Edifici Annex
Aula de Música	Edifici Annex
2 Tutories (Religió i Audició i Llenguatge-Compensatòria),	Edifici Annex

El pati que disposa de dos pistes poliesportives, una zona amb un parc infantil i dues zones cobertes.

□ L'alumnat

En l'actualitat, el centre compta amb una matrícula de 220 xiquetes i xiquets d'entre 3 i 12 anys. Per la seua ubicació, el nostre centre es nodreix d'alumnat procedent de la zona, encara que també d'alumnat d'altres barris més distants. Cal dir que en la mateixa zona hi ha un altre col·legi públic de doble línia i un centre concertat que acaparen un bon grapat d'alumnes. Així i tot, el nostre centre esdevé cada dia en un dels més sol·licitats per la seua trajectòria ascendent.

La gran majoria de l'alumnat (85%) és de classe mitjana. Un bon nombre de pares tenen estudis de grau mitjà o superior i, en general, es preocupen per l'educació dels seus fills/es. El segon grup, prou més reduït, pertany a un nivell social mitjà-baix. I el tercer grup, fins ara, molt minoritari és el format per

l'alumnat estranger; el centre té en matrícula alumnes procedents de diverses cultures, principalment magrebins, dels països de l'est i sudamericans. El nivell econòmic-social d'estos alumnes és baix. Els seus pares s'integren difícilment en la societat, i en general les famílies estan dividides. Solen rebre ajudes d'associacions o organitzacions de tipus religiós o social.

A pesar de la diversitat existent no es detecten problemes significatius en les relacions entre l'alumnat i les seues famílies. En general l'alumnat respon als estereotips indicats anteriorment. Per tant les característiques de maduració prèvia a l'entrada al centre queda determinada pel grup social al que pertanyen i als interessos socioculturals de la família de pertinença. Podem dir en general que ens trobem amb alumnes que s'identifiquen amb el centre ("bon alumnat") tot i que, com en tota col·lectivitat, hi ha aquells que els costa acceptar les exigències de l'escola, però que no compten amb el recolzament d'un grup per a oposar-se a ella directament.

❑ **El professorat**

El professorat del centre està format per 20 professors (16 dones i 2 homes), Els llocs estan ocupats, llevat d'Audició i llenguatge i Compensació Educativa, en propietat definitiva.

Denominació de llocs estables	Llocs
Educació Infantil	3 + 1 de recolzament
Educació Primària	6
Especialistes	1 Anglés, 1 E. Física, 1 Música
Pedagogia Terapeuta	1
Logopèdia (Conselleria)	1
Altres	Llocs
Religió	2
Psicòloga (SPE)	1
Professor Compensatòria	1

❑ **El personal no docent**

El personal no docent del centre està format per una conserge , un encarregat de menjador, una pinxe i sis educadores . La neteja corre a càrrec d'una empresa contractada per l'Ajuntament.

❑ **Relació del centre amb l'entorn**

Les relacions que existeixen amb altres institucions i organismes són fluides. Cal destacar les que es mantenen amb l'Ajuntament i el CEFIRE. També hi ha bona relació amb la resta de centres de la ciutat i amb associacions de caràcter cultural i solidari (Creu Roja, INTERMÓN, Pro-Sub, Associacions Culturals -Falla Plaça la Malva, Fundació Bromera, Coor. d'Escoles d'Ensenyament en Valencià, ...-

□ **L'AMPA**

L'AMPA del centre col·labora en gran mesura per a fer realitat totes aquelles activitats escolars, extraescolars i complementàries que es programen: Nadal, Carnestoltes, Setmanes Culturals, Trobada d'Escoles d'Ensenyament en Valencià, Viatges Culturals, Fi de Curs, Activitats Diverses -dansa, escacs, ceràmica, anglés, dansa moderna, ... -. Es pot dir, sens dubte, que existeix una excel·lent relació entre l'escola i l'AMPA.

□ **Els nostres trets d'identitat**

Constitueixen un conjunt de pressions de posició consensuades, mitjançant les quals el nostre centre es proposa definir i comunicar les pròpies conviccions institucionals pel que fa a determinats aspectes, rellevants des del punt de vista educatiu. Aquests aspectes ampliat en el nostre PEC, sobre els quals cal definir els nostres trets d'identitat són:

- La confessionalitat: L'escola és pluralista. Això significa respecte envers totes les ideologies i creences.
- Línia metodològica: La tasca educativa, en este sentit, es basarà en el respecte mutu, el diàleg, la reflexió, la col·laboració i la solidaritat. Els lligams i l'arrelament del centre escolar respecte el barri, la ciutat i la comarca també constituiran un objectiu preferent amb la finalitat d'aconseguir la inserció dels alumnes en l'entorn social en què viuen.
- Pluralisme i valors democràtics: *Pluralista* en la mesura que no ha d'excloure ningú a causa de la seua procedència, religió, ideologia o nivell econòmic. *Democràtica*, considerant que l'escola ha de transmetre al seu alumnat els valors bàsics d'una societat democràtica (el respecte envers els altres i un

mateix, el sentit de la llibertat lligat a la responsabilitat, el gust per la faena ben feta, etc.).

- ❑ Educació no sexista: D'acord amb la igualtat de drets i la no discriminació de l'activitat educativa, l'ensenyament que s'impartirà al nostre alumnat es desenvoluparà en un marc de coeducació.
- ❑ Modalitat de participació: El centre es posiciona en aquest aspecte amb la participació real dels diversos estaments de la comunitat educativa - professorat, AMPA, alumnat, personal d'administració i serveis...- en la gestió el centre.
- ❑ Arrelament al medi: Considerem important l'obertura de l'escola, l'estudi i reflexió del medi natural, social i cultural que l'envolta; la participació en les festes, celebracions i activitats culturals del barri, localitat o comarca; i la implicació i compromís amb els problemes de la comunitat.
- ❑ Compromís en el procés de normalització lingüística: L'ús de la llengua és un dret reconegut constitucionalment a tots els membres de la comunitat escolar. A fi de contribuir a la normalització del valencià, llengua oficial de la nostra comunitat, en igualtat de condicions que el castellà, es procurarà que siga, cada vegada més, llengua vehicular, ambiental i d'ensenyament en l'àmbit escolar. En tot cas es garantirà que a l'acabament de l'escolaritat l'alumnat tinga un domini adequat, ora i escrit, de les dues llengües oficials: valencià i castellà.
- ❑ Autonomia i innovació: El nostre centre s'emmarcarà dins de la dinàmica d'adaptació a les circumstàncies canviants de l'entorn i als avanços científics, tècnics, culturals i educatius de la societat a la qual serveix
- ❑ Projecció cap al futur: L'escola s'obrirà, mal que siga amb molt d'esforç a les noves realitats i preocupacions de la societat del segle XXI. És per això que el nostre centre preveurà i aplicarà en la mesura de les seues possibilitats la incorporació a les noves tecnologies de l'educació, l'eixamplament de l'entorn potencial de l'alumnat, la formació permanent del professorat, el plantejament i discussió dels grans problemes que té afecten el món (SIDA, drogaaddicció, contaminació, violència, etc.).
- ❑ Tractament de la desigualtat i de la marginació: Integració plena de l'alumnat amb NEE, tractament de les dificultats d'aprenentatge, incorporació i integració de les minories ètniques, tractament dels superdotats, etc.

2.3. SITUACIÓ ACTUAL DE LA CONVIVÈNCIA EN EL CENTRE

L'enfocament de la convivència en el centre té una visió constructiva i positiva. Les actuacions van encaminades al desenvolupament de comportaments adequats per a convida millor i resoldre conflictes, a través de la participació, bons llits de comunicació i la prevenció de problemes de conducta.

El Centre no presenta problemes greus de convivència entre l'alumnat, únicament xicotets conflictes que sorgixen en la convivència del dia a dia i que se solucionen generalment a través del diàleg entre les parts implicades en el conflicte. En tot cas, se segueixen les pautes marcades en el Reglament de Règim Interior del Centre, que implica professors, pares i alumnes.

Habitualment es parla amb les famílies quan sorgix algun problema de convivència, perquè al mateix temps d'estar informades, col·laboren en la resolució del conflicte.

Els tipus de conflictes més freqüents són:

- Disrupció en l'aula: parlar a deshora, alçar-se sense permís, parlar amb els companys...
- Distracció i falta d'atenció.
- Oblit del material per al desenvolupament de la classe.
- Pèrdua de respecte entre iguals o a menors durant el pati o en les entrades i eixides al centre.
- Desobediència a les ordres educatives i formatives del mestre-família.
- Xicotetes baralles en espais comuns (banys, pati, corredors,...), insults,...

Les possibles causes serien:

- En l'alumnat podem trobar falta de motivació, dificultats d'aprenentatge, impulsivitat i poca reflexió, falta de ferramentes per a resoldre els conflictes adequadament, absència d'un referent d'autoritat,...
- En algunes famílies trobem falta de col·laboració i/o implicació en els aspectes escolars (no revisen si porten el material a classe, ni si tenen tasques per a casa, etc.), i inclús a vegades, poca responsabilitat de la família davant del centre en casos puntuals. De vegades s'assenyala que és necessari un canvi d'actitud, per exemple

en la dosificació de la televisió, ordinador i videojocs, en la insistència en els valors (respecte, solidaritat, camaraderia,...), límits i normes clares,...

- En el professorat, manca de formació en resolució de conflictes d'una manera constructiva.

2.4. RESPOSTES QUE DONA EL CENTRE

Entenem la convivència com la capacitat d'interactuar amb els diferents grups socials de manera assertiva, respectant els drets dels altres i mantenint l'amistat mútua.

La convivència en el nostre centre educatiu està present, a més d'este document, en el Pla d'Acció Tutorial i en el Reglament de Règim Interior.

Partim de la base que un bon pla de convivència ha de dissenyar-se sobre objectius preventius i partir de l'autoritat i el respecte com dos pilars fonamentals que faciliten la convivència en el nostre centre.

Entenem el conflicte com la confrontació que es produïx entre diversos interessos. L'actitud amb què s'enfronta una persona a un conflicte és més important que la resolució del conflicte mateix. Els esforços han de centrar-se a buscar solucions amb un tarannà col·laborador i de flexibilitat per al canvi.

És bo conèixer les pautes de comportament del nostre alumnat, les seues semblances i diferències, detectant aquelles que puguen crear desigualtat, com el gènere, determinades característiques físiques o la cultura d'origen. Haurem d'evitar i combatre les situacions, entre altres, que un alumne/a siga agredit per altres companys, que s'anul·len les opinions distintes o sempre participen les mateixes persones en l'aula, l'existència de persones marginades, ignorar sistemàticament les persones que tenen més dificultats,... Caldrà tindre en compte, també, factors externs o que "rodegen" al nostre alumnat (familiars, ambientals,...).

La nostra pràctica ha d'estar basada en el diàleg, necessitant una doble acció: desenvolupament d'una actitud d'obertura i compromís; aprenentatge de les habilitats socials adequades a l'edat. A més d'aprofundir en els nostres coneixements sobre els comportaments de l'alumnat.

Avançarem cap a la participació, el compromís i la responsabilitat, amb l'objectiu d'aconseguir l'autonomia individual i del grup, atenent a la diversitat de persones i situacions.

La importància del compromís de la Comunitat Educativa "amb unes normes i metes clares i comunament definides" és una de les deu característiques de les escoles eficaces que presa en compte l'informe Internacional de l'OCDE (1991), i que també ha sigut estudiat per la investigació educativa. Compromisos per a:

- Establiment d'un clima d'orde, seguretat i treball eficaç
- Participació activa i implicació de les persones
- Relacions positives de consideració i respecte
- Implicació i estímul de la direcció
- Treball de tutoria: clau en el desenvolupament personal i social de l'alumnat

A partir de l'anàlisi del nostre grup classe podrem generar el tipus de convivència que desitgem, tenint presents, per exemple, les següents pautes que ens ajudaran a potenciar la relació i l'aprenentatge entre iguals:

- Una metodologia participativa en què l'alumnat siga protagonista.
- Agrupació i situació en l'aula amb criteris prèviament establerts i en funció de tasques concretes a realitzar.
- Crear l'hàbit d'escoltar i arreplegar totes les opinions per a tindre-les en compte.
- Repartiment de tasques que compensen possibles desigualtats.
- Desenvolupar sempre, almenys, dues possibles solucions. D'esta manera s'evita la uniformització de l'opinió i s'afavorix l'argumentació i interacció entre l'alumnat.

Desenvolupar una convivència adequada en l'aula precisa que existisca un bon nivell de coordinació entre l'equip docent. Esta haurà d'establir-se sobre l'essencial, marcant una actuació coherent i una mateixa línia de treball. Es determinarà quins són els objectius bàsics a aconseguir amb eixe grup-classe, establint també les normes amb l'alumnat, possibilitant la interiorització de les mateixes i la seua transferència a altres situacions.

Es dissenyaran actuacions especials en el cas de grups que siguen especialment conflictius o en el d'alumnes que presenten problemes de comportament des dels primers anys d'escolaritat. En ambdós casos haurem d'analitzar l'origen

dels problemes, com hem comentat anteriorment, coneixent la situació familiar, l'escolarització anterior, l'aparició de situacions desencadenants,...

En el primer cas, el treball coordinat de l'equip docent serà importantíssim, establint les normes amb el grup des de l'inici del curs, les mesures que es prendran com a sancions i com a reforços positius, la comunicació entre el professorat de l'evolució del comportament... El problema de la coordinació haurà de resoldre's consensuadament, establint mecanismes que la faciliten. Les decisions preses seran transmeses a les famílies, per a conèixer i recolzar en les cases les normes que es treballen en el centre.

En el segon cas, el treball es realitzarà a través d'una estreta relació entre el tutor/a de l'alumne amb la família, donant a conèixer sempre a la resta de l'equip les mesures que es prenguen i les normes seguides.

L'acció tutorial és un instrument de gran importància per a desenvolupar la convivència. A través d'ella, el professorat pot disposar dinàmiques de consolidació del grup-classe, aportar informació al professorat i a les famílies, desenvolupar actituds de comunicació, intercanvi i coneixement mutu, d'habilitats socials, de formes de reconèixer-se a sí mateixos amb les seues emocions i comportaments així com d'expressar les seues opinions. El nostre Pla d'Acció Tutorial ha de ser assumit i conegut per totes les parts implicades amb la finalitat d'assegurar la seua bona posada en pràctica i la seua col·laboració a la millora de la convivència en el centre.

Es treballarà amb l'alumnat, de manera especial, les habilitats socials, amb especial interès en l'autoestima i l'estima als altres, i s'ensenyarà als alumnes a reconèixer, identificar i no confondre les seues pròpies emocions (ira, dolor, menyspreu, aïllament, tristesa, alegria, acaçament, por, timidesa,...). Per a tot això, es prepararan activitats en els cicles, coordinades entre els seus membres per a treballar estos programes.

2.5. RELACIÓ AMB LES FAMÍLIES I ELS SERVICIS EXTERNS

Les relacions del professorat amb les famílies són bones, implicant-se estes en les propostes que es realitzen, fonamentalment a través de les reunions en les tutories. S'observa que els pares, a causa dels horaris de treball, tenen una menor participació en la vida escolar dels seus fills i filles.

Les famílies han de conèixer les normes que s'apliquen en el col·legi i reforçar-les en casa.

El nostre alumnat coneix les normes, la teoria, però alguns no la pràctica. És necessari mostrar-los com actuar i resoldre els conflictes i per a això és imprescindible la implicació de les famílies. És necessari mostrar a les famílies ferramentes que contribuïsqen a l'educació dels seus fills i filles, especialment en els casos amb més dificultats o problemes, per exemple a través de l'organització i posada en pràctica d'una Escola de Pares.

En alguns casos serà necessari realitzar un treball especial amb algunes famílies, per a facilitar-los el suport, ajuda i orientació que han d'oferir als seus fills i filles. En estos casos, caldrà comptar amb els materials i assessorament adequats que facilitarà el servei psicopedagògic del centre, el departament de Servicis Socials, etc.

Trobem sempre un gran repte i dificultat en les relacions amb famílies especialment conflictives, que poden arribar al centre amb actitud amenaçadora i sense respectar les normes al relacionar-se amb el professorat. La solució ha d'arribar amb la intervenció de l'Equip Directiu junt amb el tutor/a de l'alumne.

La formació de les famílies és una necessitat que apareix cada vegada més demandada en les reunions que es realitzen i en les tutories individualitzades. En este sentit, serà interessant la col·laboració amb l'AMPA del centre, que pot organitzar activitats en eixa línia, podent sol·licitar també la implicació de la Regidoria d'Educació de l'Ajuntament. De vegades inclús es podria demandar la participació d'organitzacions no governamentals que es dediquen a temes relacionats amb l'educació, la joventut, l'oci infantil i juvenil,...

2.6. EXPERIÈNCIES I TREBALLS PREVIS DESENVOLUPATS

En el Pla d'Acció Tutorial i en la Programació General Anual hi ha diverses activitats que realitzem i estan afavorint la convivència:

- En Nadal celebrem una Setmana Solidària, amb diverses activitats que fomenten la solidaritat dels membres de la Comunitat Educativa: xarrades, degustació de productes de diferents països, arreplega d'aliments, productes higiènics, joguets, llibres, etc
- Activitats de la Setmana de la Pau, organitzades entorn de la celebració del Dia Internacional de la Pau i la No-violència el 30 de gener. Cada any es trien tota una sèrie d'activitats a nivell d'aula i de centre.
- Tutories informals que es realitzen al llarg de l'horari amb l'alumnat.
- Tutories amb les famílies per a tractar aspectes de comportament dels fills, tant individualment com de grup.
- Potenciar habilitats de comunicació en l'alumnat per a la millora de la convivència del centre.
- Foment de la tolerància, l'acceptació de la diversitat i la resolució de conflictes de forma pacífica.
- Elaboració i seguiment de normes específiques per al grupo-classe.
- Elaboració d'unes normes generals consensuades cicle a cicle i les correccions que del seu incompliment se'n deriven.
- Campanyes de neteja del pati i d'altres dependències amb participació de l'alumnat i professorat.
- Divulgació del R.R.I. entre alumnes, pares i professorat.
- Activitats dirigides als alumnes dins del Pla d'Acció Tutorial, referides a habilitats socials, foment de la convivència, integració i participació dels alumnes en la vida del Centre (elecció de delegats, representants en el C. Escolar, representants en el Consell Municipal de Xiquetes i Xiquets.
- Énfasi especial en atallar qualsevol manifestació xenòfoba o racista que pugui donar-se en el Centre. Treball amb els drets internacional dels Xiquets
- Revisió del R.R.I. oberta a tots els sectors de la Comunitat Educativa.
- Sensibilitzar contra el maltractament entre iguals (bullying).

2.7. NECESSITATS DE FORMACIÓ I RECURSOS

En Educació Infantil i Primer Cicle s'assenyala que no es produeixen conflictes greus i que és suficient l'intercanvi d'idees entre les mestres del Cicle i rebre orientacions de la psicòloga per a casos determinats.

Des del Segon Cicle i Tercer cicles apunten que hem de formar-nos en prevenció i detecció dels problemes en l'aula.

En els casos en què siga necessari, la falta d'habilitats en el maneig de l'aula per part del professorat pot resoldre's a través d'activitats formatives interessants, integrades en la pràctica docent diària.

Sabem identificar un conflicte, però necessitem consensuar el mode d'actuar per a resoldre-ho. També necessitem una estructura organitzada i sistemàtica per a ensenyar a l'alumnat a resoldre els seus propis conflictes.

És per això que la formació sobre la convivència i resolució de conflictes és imprescindible per a millorar les pautes d'actuació que potencien un clima favorable en el centre. És necessària una formació específica per a atendre situacions relacionades amb la convivència i la conflictivitat.

Es fa necessari introduir la formació permanent del professorat en el complex món de les relacions interpersonals en el centre: habilitats socials, resolució de conflictes, estratègies per a fomentar la participació, intervenció davant de problemes de conducta, violència en les aules, maltractament entre companys, etc.

3. OBJECTIUS DEL PLA DE CONVIVÈNCIA

- Aconseguir la integració de tot l'alumnat sense discriminació per raó de raça, sexe o edat.
- Solucionar conflictes a través del diàleg i el respecte mutu.
- Potenciar els hàbits de tolerància i de convivència pacífica entre els alumnes.
- Fomentar la implicació de les famílies
- Millorar les relacions entre tots els membres de la Comunitat Educativa, implicant-los en totes les activitats encaminades a facilitar la convivència en el centre.
- Treballar les habilitats socials.
- Educar en la prevenció de conflictes dins i entre els distints sectors de la Comunitat Educativa.

- Prioritzar l'educació en valors d'entre els altres continguts del currículum, assignant-los espais i temps específics.
- Fomentar l'existència d'activitats, espais i temps comuns per a facilitar la convivència entre l'alumnat.
- Conèixer el Reglament de Règim Interior i mantindre'l actualitzat i adaptat a la normativa vigent.
- Donar a conèixer el Pla de Convivència a tots els membres de la Comunitat Educativa.
- Implicar a tots els sectors de la Comunitat Educativa en el desenvolupament del Pla.
- Respectar les normes de convivència en totes les dependències del Centre.
- Unificar criteris per a evitar contradiccions i oferir un marc d'actuació clar, a l'alumnat i família.
- Preveure una atenció específica a l'alumnat que, per diverses causes, presente comportaments que alteren la convivència en el centre i la d'aquell altre alumnat.

4. PREVENCIÓ

La prevenció és la principal recomanació per a la millora de la convivència que trobem en tota la documentació sobre el tema, en conseqüència el nostre treball se centrarà a previndre les conductes contràries a ella en el nostre centre.

Cal tindre en compte condicions per a millorar la convivència des d'una perspectiva preventiva:

1.-Adaptar l'educació als actuals canvis socials, desenvolupant la col·laboració a múltiples nivells.

Per a la qual cosa convé tindre en compte els canvis produïts en els dos pilars d'altres períodes històrics: la família nuclear i l'escola tradicional, caracteritzats ambdós pel seu aïllament del món exterior i per una forta jerarquització de les relacions que en ells s'estableixen. Cal adaptar estos contextos a les exigències de la societat actual.

Per a la qual cosa hi ha que dur a terme importants innovacions educatives tant en la família com en l'escola: redefinint els papers a partir de els quals

s'estructura la interacció educativa, posant en marxa nous esquemes de col·laboració entre ambdós institucions així com amb la resta de la societat. Creguem en l'eficàcia de la col·laboració entre alumnes que pertanyen a distints grups (de gènere, origen cultural, nivell de rendiment, actituds...), entre alumnes i professors, entre professors, entre l'escola i les institucions locals, entre ambdós institucions i les famílies, entre les mares, els pares i els seus fills. Entre l'escola i la societat, en definitiva.

2.- Reconèixer que les condicions de risc i de protecció són múltiples i complexes

Quan s'analitza cada cas violent des d'esta perspectiva psicològica, solen trobar-se múltiples condicions de risc de violència i escasses o nul·les condicions protectores en cada nivell. Entre les condicions de risc detectades, i que solen veure's reflectides en la majoria dels casos de violència escolar, cal destacar: l'exclusió social o el sentiment d'exclusió, l'absència de límits, l'exposició a la violència a través dels mitjans de comunicació, la justificació de la violència en moltes situacions socials. I falten condicions que hagueren pogut protegir de tals riscos, com: models socials positius i solidaris, col·laboració entre la família i l'escola, contextos d'oci i grups de pertinença constructius, o adults disponibles i atents per a ajudar. La prevenció de la violència deuria situar-se en tots estos nivells, reduint les condicions de risc e incrementant les condicions de protecció.

3.- Millorar el vincle educatiu, eradicar situacions d'exclusió i desenvolupar l'autoestima

Per a previndre des de l'escola és imprescindible que els mestres desenvolupem el nostre poder de referència així com distribuir el protagonisme acadèmic entre l'alumnat. Per a incrementar amb això l'autoestima. L'escola ha de promoure-ho afavorint que cada alumne/a definisca i desenvolupe els seus propis projectes escolars. Els procediments educatius participatius, com l'aprenentatge cooperatiu en grups heterogenis, són de gran eficàcia per a aconseguir-ho.

Des dels primers estudis longitudinals sobre l'origen de la violència, s'ha observat continuïtat entre determinats problemes relacionats amb l'exclusió,

tal com es manifesta en l'escola des dels 8 o 10 anys d'edat, i el comportament violent en la joventut i en l'edat adulta.

Segons tals estudis, els adults violents es caracteritzaven als 8 anys per:

- ser rebutjats pels seus companys de classe;
- portar-se malament amb els seus professors;
- manifestar hostilitat cap a diverses figures d'autoritat;
- expressar baixa autoestima;
- tindre dificultats per a concentrar-se, planificar i acabar les seues tasques;
- falta d'identificació amb el sistema escolar;
- i abandonar prematurament l'escola.

Hi ha estudis que evidencien el paper de l'exclusió social en l'origen de la violència així com sobre la possibilitat de detectar el seu inici en edats molt primerenques (de 2 a 6 anys). Des d'estes edats és possible detectar xiquets amb un estil de comportament agressiu, que es caracteritzen per pegar als altres xiquets (encara que estos ploren), amenaçar, insultar, excloure, trencar material a l'enfadar-se...; problemes que van acompanyats d'una forta necessitat cridar l'atenció, escassa empatia, dificultat per a estructurar la conducta entorn d'objectius i tasques, i la exclusió de situacions positives d'interacció amb els altres xiquets. Per una altra part, hem observat que els xiquets de famílies sotmeses a situacions de exclusió social reflectixen problemes importants no sols en les situacions anteriorment mencionades, sinó també en els models i expectatives bàsiques a partir dels quals s'estructura el món social Pareix com si la inseguretat i la desestructuració produïda per l'exclusió social en els seus pares fora transmesa als seus fills des de les primeres relacions que amb ells establixen. Contra estos dos problemes, l'exclusió i el deteriorament que produïx, hem de lluitar en el futur de forma més eficaç que fins ara.

4.1. PROCEDIMENTS EDUCATIUS PER A MILLORAR LA CONVIVÈNCIA I PREVINDRE LA VIOLÈNCIA

Per a millorar la convivència i previndre la violència des de l'escola és imprescindible incorporar innovacions educatives que, adequadament aplicades sobre qualsevol contingut o matèria educativa, poden contribuir per sí mateix a desenvolupar dits objectius, i que són:

- Discussions i debats entre companys/es sobre distint tipus de conflictes
- Experiències de responsabilitat i solidaritat en equips heterogenis d'aprenentatge cooperatiu, en els que els alumnes i alumnes aprenen a investigar, ensenyar i aprendre amb companys i companyes que són al mateix temps iguals però diferents.
- Experiències sobre procediments positius i eficaços de resolució de conflictes, a través de les quals els i les xiquets/es pugen a aprendre a utilitzar la reflexió, la comunicació, la mediació o la negociació per a defensar els seus interessos o els seus drets.
- Experiències de democràcia participativa, basades en la creació de contextos que permeten conèixer i compaginar diversitat de perspectives i adoptar decisions de forma democràtica.

Estos quatre procediments suposen respecte als mètodes habitualment més utilitzats:

L'agrupació dels alumnes en equips heterogenis (en rendiment, nivell d'integració en el col·lectiu de la classe, grup ètnic, gènere, sexe

Un significatiu increment del poder i responsabilitat que es dona als alumnes en el seu propi aprenentatge, especialment en les activitats en les que se'ls demana que exercisquen papers adults, com a experts en diverses àrees (mitjans de comunicació, prevenció, política...). Per exemple: elaborant la Declaració dels Drets Humans, un decàleg per a eradicar la violència escolar. Els resultats obtinguts han permès comprovar que ajudar als i les xiquets/es a exercir el paper d'experts és molt eficaç. Quan fan, per exemple, d'experts

contra la violència, adquirixen les habilitats formals que la dita activitat suposa i s'apropien al mateix temps de els seus objectius: la justícia, la tolerància i el respecte mutu.

Assenyalarem a continuació quatre procediments per a previndre els conflictes abans que es produïsquen.

1.- La discussió i el debat entre companys/es

La discussió i el debat entre companys afavorix el desenvolupament de la capacitat d'adopció de perspectives i el avanç cap al raonament moral basat en el respecte als drets humans. El conflicte es convertix en el motor del desenvolupament. En la vida escolar, no obstant, els conflictes són a vegades considerats exclusivament des d'un punt de vista negatiu; en funció del qual tendixen a ser evitats o negats, privant amb això als alumnes d'oportunitats necessàries per a aprendre a comprendre i a resoldre conflictes.

El reconeixement del valor educatiu del conflicte té una especial significació en els contextos heterogenis, com són aquells que integren a alumnes de distints grups ètnics o culturals, a l'ajudar a reconèixer la diversitat que existix en tals contextos com una excel·lent oportunitat per a aprendre a ser tolerant i a resoldre conflictes en una societat que cada vegada és més heterogènia i conflictiva. En els contextos homogenis hi ha menys conflictes, però també menys oportunitats per a aprendre a resoldre'ls. La discussió i el debat de conflictes ajuda al desenvolupament de la capacitat d'adopció de perspectives, el raonament moral, millorar les relacions en l'aula, integrar els alumnes de risc i previndre la violència.

Assenyalem algunes pautes per a afavorir l'eficàcia d'este procediment:

- Crear un clima de confiança que afavorisca la comunicació entre els alumnes i disminuïska l'orientació al professor. La comunicació amb companys que tenen perspectives d'un nivell evolutiu pròximes però distintes, pareix afavorir més el desenvolupament (per permetre qüestionar-se simultàniament el propi punt de vista i el de l'altre) que la comunicació amb adults que exposen perspectives de nivell evolutiu molt superior, més difícil de comprendre i/o de ser posat en dubte per l'alumne.

- Dividir la classe en grups heterogenis. Per a adaptar el procediment de la discussió entre companys als objectius de els nostres programes (previndre la violència i les característiques de risc) és molt important que en els subgrups de discussió se incloguen alumnes amb distintes perspectives en relació al conflicte tractat: distintes estructures de raonament (o estadis) i/o distintes estils o orientacions (heterònoms i autònoms), nivell de integració en el col·lectiu de la classe i actituds cap a la violència.
- Discussió en subgrups i integració final. La divisió de la classe en subgrups permet que tots els alumnes participen activament en la discussió i afavorix que apareguen discrepàncies. Perquè la discussió genere conflicte i estimule el desenvolupament és imprescindible que l'alumne participe activament en ella.
- Adequar el procediment de la discussió a la competència cognitiva i comunicativa dels alumnes i/o estimular el desenvolupament de dites competències. Podem utilitzar de materials adequats prèviament elaborats en el nivell de desenvolupament potencial dels alumnes a qui va dirigit. També podem s'utilitzen procediments de dramatització que permeten compensar les limitacions cognitives i comunicatives amb la informació i motivació que proporciona la activació empàtica. Sol resultar convenient dur a terme la primera sessió amb la tècnica de la roda a partir d'un document, audiovisual o escrit , que genere un fort impacte emocional, i transmeta un missatge rellevant per a la construcció de la no-violència.
- Estimular el procés d'adopció de perspectives. Per a estimular tal procés pot resultar convenient demanar successivament a cada un dels alumnes que representen la perspectiva contrària a la seua tractant de convèncer als altres. Així com la utilització de distintes estratègies de qüestionament (preguntant el per què de cada decisió, complicant les circumstàncies de la situació, presentant elements butts).
- Relacionar la discussió amb la vida real dels alumnes. Cal utilitzar, sempre que siga possible, dilemes reals de la vida dels alumnes; dilemes que poden suscitar-se a partir de la discussió de materials prèviament dissenyats adequats al seu nivell de desenvolupament potencial i en els que es reproduïsquen situacions hipotètiques sobre conflictes pròxims a què realment viuen. És molt important, en este sentit, afavorir en els alumnes

una actitud reflexiva i positiva sobre els conflictes de la seua vida quotidiana així com sobre les seues possibles solucions.

- Incloure el procediment de la discussió com un component dins de programes globals d'intervenció. Perquè els canvis originats per la discussió i representació de conflictes es mantinguen i generalitzen és imprescindible que este procediment s'incloga dins d'un model general d'intervenció en què es proporcione evidència directa en la direcció dels objectius proposats.

2.- Aprenentatge cooperatiu i experiències de responsabilitat

L'aprenentatge cooperatiu en equips heterogenis és com un procediment clau per a adaptar l'educació als actuals canvis socials, millorant amb això la convivència escolar i la prevenció de la violència. I això per les següents raons:

- L'adaptació a la diversitat. L'aprenentatge cooperatiu millora el rendiment, la motivació per l'aprenentatge, el sentit de responsabilitat, la tolerància i, especialment, la capacitat de cooperació entre alumnes.
- Interdependència positiva, motivació i aprenentatge. L'aprenentatge cooperatiu permet crear una situació en què la única forma d'aconseguir les metes personals és a través de les metes de l'equip; la qual cosa fa que l'aprenentatge i l'esforç que exigix siguen molt més valorats entre els companys, augmentant la motivació general així com el reforç i l'ajuda que se proporcionen mútuament en este sentit. Convé tindre en compte que l'eficàcia de l'aprenentatge cooperatiu depén que els equips aconseguisquen establir simultàniament interdependència positiva i responsabilitat individual. I per a aconseguir-ho poden emprar-se, per exemple, procediments d'avaluació en què: es recompense el treball grupal, i l'avaluació procedisca, almenys en part, de la suma del rendiment individual de tots els membres del grup.
- Cooperació i construcció de la solidaritat. A l'incorporar com activitat normal de l'aula l'aprenentatge cooperatiu entre companys, es legitimen les conductes de demanar i proporcionar ajuda, millorant amb això tant el repertori social dels alumnes així com les seues oportunitats d'aprenentatge. És evident la decisiva importància que dites oportunitats tenen per als alumnes amb més dificultats a través de mètodes tradicionals.

- En contextos molt diversos s'ha comprovat que la conducta d'ajuda té conseqüències psicològiques molt positives per a la persona que l'emet. Els xiquets solen ser ben sovint receptors de l'ajuda dels adults. Molt poques vegades tenen l'oportunitat de comprovar la seua pròpia eficàcia ajudant a una altra persona, i de millorar amb això la seua pròpia autoestima i sentit d'autoeficàcia. S'ha comprovat, a més, que quan els xiquets tracten de millorar la conducta d'un company, canvien la seua pròpia conducta en la mateixa direcció del canvi que intenten aconseguir en el company.

- Distribuir les oportunitats d'obtindre èxit i reconeixement. Un important avantatge de l'aprenentatge cooperatiu, en determinades condicions, és que permet modificar l'estructura de l'avaluació i igualar al màxim les oportunitats d'obtindre èxit i reconeixement per a tots els alumnes. Els estudis realitzats sobre la comparació social reflectixen que la majoria dels alumnes estan contínuament comparant el seu rendiment amb el dels seus companys; i que els més visibles, i per tant més triats per a este procés, són els que protagonitzen el nombre més gran d'èxits i interaccions acadèmiques. Al comparar-se amb ells, alguns alumnes obtenen sistemàticament un resultat negatiu; quan açò es repetix ben sovint reduïx la seua motivació per les matèries escolars a nivells que fan impossible mobilitzar l'energia necessària per a aprendre. A través de diversos procediments d'aprenentatge cooperatiu, poden evitar-se dits riscos, ensenyant als alumnes a comparar-se amb si mateixos.

- L'aprenentatge cooperatiu complementa les altres formes de aprenentatge no les substituïx. Per a comprendre per què és eficaç el aprenentatge cooperatiu convé tindre en compte que la seua incorporació òptima no substituïx als altres procediments (explicacions del professor, treball individual...), sinó que els complementa i enriquix.

3.-Ensenyar a resoldre conflictes

El conflicte forma part de la vida, és el motor del nostre progrés. No obstant, en determinades condicions pot conduir a la violència, inclús en contextos, com l'escola, en els que per la seua naturalesa educativa, resulta més sorprenent la seua existència. Per això, per a previndre és precís ensenyar a resoldre conflictes (inclosos els conflictes d'indisciplina) de forma constructiva (pensant, dialogant, negociant, a través de la mediació, de la col·laboració...); i

crear les condicions que permeten aplicar esta ensenyança als conflictes que es produïxen en l'escola, que de el contrari solen formar part de l'origen de la violència.

Ensenyar-los procediments sistemàtics per a resoldre de forma més intel·ligent i justa les seues tensions i conflictes pot ser, per tant, un procediment molt eficaç per a previndre la violència. Per a la qual cosa és necessari ensenyar-los a realitzar correctament totes les fases del procés a través del qual s'analitzen i resolen els conflictes socials, en les que solen detectar-se deficiències.

Per a ensenyar a resoldre conflictes de naturalesa socioemocional, és precís ajudar en totes les fases de tal procés:

- Definir adequadament el conflicte, identificant tots els seus components i integrant en la dita definició tota la informació necessària per a resoldre-ho. A la conducta violenta subjauen amb freqüència definicions hostils, en les que s'ignora informació de gran rellevància per a buscar explicacions alternatives.
- Establir quins són els objectius i ordenar-los segons la seua importància. La conducta violenta sol produir-se quan no es considera la globalitat dels objectius implicats en la situació que la provoca, sinó només algun o alguns sense considerar els altres.
- Dissenyar les possibles solucions al conflicto i valorar cada una d'elles tenint en compte les conseqüències -positives i negatives- que poden tindre per a les distintes persones implicades en la situació. La falta de consideració de les conseqüències que produïx la violència, o la distorsió de les mateixes (sobrevalorant els seus efectes positius e infravalorant els negatius) és una de les principals deficiències que subjau a la conducta violenta.
- Triar la solució que es considere millor i elaborar un pla per a portar-la a cap. És molt important que dit pla incloga una anticipació realista de les dificultats que sorgiran a l'intentar portar-ho a la pràctica, així com de les possibles accions que poden permetre superar-les.

- Portar a la pràctica la solució triada. Quan s'anticipen dificultats importants en esta fase del procés, pot resultar convenient que siga realitzada amb ajuda d'un mediador.
- Valorar els resultats obtinguts i, si no són els desitjats, tornar a posar en pràctica tot el procediment per a millorar-los. En esta fase del procés convé ajudar a interpretar el que s'aconsegueix de forma realista i amb optimisme, concentrant l'atenció en els avanços, en el que pot ser modificat a través de la pròpia acció.

El fet d'anar escrivint les distintes fases de tot este procés pot facilitar la seua realització.

Convé tindre en compte, també, que quan el conflicte a resoldre haja originat accions violentes pot resultar convenient integrar el procediment anteriorment escrit en un procés disciplinari, seguint els principis anteriorment mencionats.

Per a ensenyar a resoldre conflictes i previndre la violència convé estimular l'empatia, la capacitat per a posar-nos en el lloc d'altres persones, un dels motors més importants del desenvolupament social.

En relació a la qual cosa cal interpretar tres tipus de resultats obtinguts en les investigacions dutes a terme sobre este tema:

- L'estreta relació que existix entre empatia i rebuig de la violència.
- La incapacitat per a sentir empatia cap als seus víctimes que sol observar-se en els jóvens que duen a terme greus comportaments violents.
- L'eficàcia que per al tractament psicològic dels anomenats jóvens té el desenvolupament de la capacitat d'empatia.

4.- El desenvolupament de la democràcia en l'escola

Perquè la democràcia puga ser el objectiu de l'educació ha de ser també el mig, avançant més enllà de la democràcia representativa per a desenvolupar la democràcia participativa. I per a la qual cosa és convenient:

- Donar a tots els alumnes l'oportunitat de participar en la organització d'una comunitat democràtica. Cal donar responsabilitats sobre cada un dels individus de la comunitat. El context idoni per a això són les activitats de tutoria dins de cada classe. Esta assemblea de aula pot estar representada en altres contextos democràtics amb competències en l'organització de la vida del centre: 1) a través del delegat, el subdelegat i el professor-tutor; 2) així com a través del coordinador de les diverses comissions que es creuen per a objectius específics, etc.
- Repartir el poder i la responsabilitat, desenvolupant contextos en els que participen professors i alumnes, i es prenguen decisions de forma democràtica, a través del diàleg, el consens, i votant (segons el principi d'una persona un vot). Contextos que podrien establir-se a través de comissions mixtes de nivell (compostes per exemple per delegats i tutors) o amb el nom específic de la tasca encomanada (per exemple, comissió de medi ambient o d'activitats extraescolars).
- Desenvolupant un nou concepte de comunitat, de relació amb les normes i d'autoritat. Quan tots els membres de la comunitat tenen un paper actiu en la creació de les normes i estes es conceptualitzen com un instrument per a millorar el benestar de la comunitat, el seu incompliment deixa de representar una mera desobediència i passa a ser comprés com una incoherència amb un mateix i amb el grup a què un se sent pertànyer. Per a valorar la importància que eixa innovació pot suposar, convé tindre en compte que el desenvolupament de la democràcia participativa en l'escola és una de la millors ferramentes per a aprendre a construir la no violència; millora la qualitat de la vida en l'escola i les relacions que en ella s'establixen; fa que disminuïsquen els conflictes provocats per la transgressió de les normes; ajuda a previndre la violència i desenvolupa en els alumnes el sentit de responsabilitat així com les diverses i complexes capacitats (cognitives, emocionals i conductuals) necessàries per a assumir amb eficàcia un paper actiu en la construcció de la democràcia.

5. NORMES GENERALS DEL CENTRE

S'establirà un calendari per a abordar en el mes de setembre el procés de revisió de les normes esmentades i la seua difusió entre tots els membres de la comunitat educativa, igual que la revisió del Pla d'Acció Tutorial.

És molt important que tot el centre conega les normes establides i es comprometa a respectar-les. Des del primer dia del curs, l'alumnat ha de saber el que pot i no pot fer, i les conseqüències que li pot portar l'incompliment de les normes.

En les tutories es destinarà un temps especial a solucionar possibles problemes, utilitzant materials específics en funció de les característiques del grup. Per a això, s'establirà un calendari que permeta també treballar diversos temes de convivència per a previndre.

Les normes de convivència bàsiques del centre, elaborades i consensuades per tots els membres, es lliuraran a les famílies a l'inici del curs, a més de l'alumnat.

5.1. DE CARÀCTER PERSONAL

- Ordre i neteja, en tots els treballs escolars i seguir les normes de treball en la llibreta (2n i 3r cicle de primària)
- Disciplina en el valor del silenci per saber-nos escoltar.
- Acudir a l'escola amb una indumentària neta i adequada.
- No romandre amb samarreta interior.
- Estudiar i fer els deures.
- Participar en les activitats que organitze l'escola amb esperit col·laborador.
- Utilitzar l'agenda com instrument de treball

5.2. DEL GRUP

- Emprar un llenguatge respectuós al dirigir-nos als companys/es i mestres. No es permetran respostes desairoses ni el to alçat de veu.
- Respectar les normes
- Respectar als companys i companyes

- Respectar al qui parla.
- Respectar les coses dels companys i companyes.
- Demanar disculpes quan es comet una falta cap a un company/a
- Ser solidaris i col·laborar amb els companys/es i mestres.
- Ser transigent, tolerant i comprensiu. El diàleg com a vehicle normal de comunicació.
- Saber jugar i perdre quan es juga al pati i a les classes.

5.3. DE CLASSE

- Trucar i demanar permís abans d'entrar en qualsevol lloc.
- Entrar a les classes saludant i eixir acomiadant-se.
- No absentar-se de la classe sense autorització del mestre/a
- Mantindre la classe amb ordre i neteja. No llançar papers ni altres coses per terra.
- Col·laboració de tots i totes en l'ordre general.
- Saber estar en la postura adequada segons l'activitat.
- Saber rebre les visites d'altres persones, mantinent l'ordre.
- No es pot eixir al servei durant les classes a no ser que siga estrictament necessari.
- No es permet menjar ni beure durant les classes.
- No es duran joguines a classe.
- Penjar abrics i similars en els penjadors.

5.4. DE L'ESCOLA

- Respectar l'honari del centre i de les classes.
- Pujar i baixar les escales per la dreta.
- No romandre ni estar als corredors.
- Desplaçar-se caminant i sense cridar, pels corredors, aules, escales...
- Apagar els llums i tancar les aixetes dels lavabos quan no siga necessari el seu ús.
- Entrar i eixir de l'escola en ordre i tranquil·litat.
- Obeir les instruccions dels mestres en qualsevol lloc i situació. En el cas que es considere inadequada l'ordre donada, els alumnes han de donar la seua opinió amb el degut respecte i consideració.
- Respectar tot el personal del centre: professorat, conserge, educadores, membres de l'equip de neteja...

- Respectar el pas dels més xicotets/es i dels adults.
- En les files respectar l'ordre i mantindre una actitud adequada.
- Baixar les motxilles sense colpejar els graons de l'escala.
- En cas de no arribar al centre puntual i encara estan entrant les files, caldrà esperar-se fins que passen tots els cursos.
- No dur gorres o similars dins de classe. (Llevat de dies de festa si així es considera)
- En l'època de calor no es podrà estar en samarreta interior, ni en el centre ni al pati.
- Per eixir de l'escola en hores lectives, caldrà autorització dels pares o tutors legals i presència física d'un adult acompanyant.
- No es permeten les agressions físiques o verbals. En cas contrari s'aplicarà el RRI.

5.5. DEL PATI

- Respectar les normes dels jocs.
- Respectar el joc dels altres.
- Llençar els papers i les deixalles a les papereres.
- En cap cas llençar pedres, ni altres objectes ja que poden provocar accidents.
- En sonar el primer timbre del pati es deixarà de jugar per poder anar a beure i al servei.
- Al pati, les pilotes per al joc, seran del centre.
- Tindre cura i respectar els arbres i les plantes del pati i de l'hort escolar.
- Utilitzar correctament els lavabos (estirar de la cadena després d'utilitzar-lo, tancar les aixetes, no tirar aigua fora del lavabo)
- Cas de que l'oratge impedisca l'eixida al pati a l'hora de l'esplai, els xiquets/es romandran en la seua aula esmorzant i jugant a jocs de taula; el tutor/a vigilarà l'alumnat, controlant les eixides al servei.

5.6. PARES/MARES

- Com a norma no es pot entrar al col·legi, si no és en hores d'atenció dels mestres i de direcció. En cas de necessitat, en cap cas s'interrompran les entrades i eixides de l'alumnat.
- Respectar l'horari d'atenció dels mestres.

- Parlar de manera educada i respectuosa als mestres.
- Implicar-se en els tasques escolars dels seus fills/es.
- Llegir els comunicats de l'escola.

5.7. EIXIDES EXTRAESCOLARS

- Respectar files i agrupaments.
- Respectar el personal acompanyant: mestres, xofer, monitors...
- Mantindre una actitud adequada a l'autobús.
- Respectar les instal·lacions i les normes dels llocs que es visiten.
- Romandre en el grup sense separar-se

5.8. ACTIVITATS EXTRAESCOLARS DE L'AMPA

- Respectar els monitors de les activitats.
- Deixar les aules que s'utilitzen netes i ordenades.
- Respectar l'horari.

5.9. MENJADOR

- Complir el Reglament de Règim del menjador
- Mantindre una actitud correcta i de respecte cap a tot el personal educador i de cuina.
- Utilitzar els coberts i altres estris del menjador correctament
- Menjar amb la boca tancada. No es parlarà amb la boca plena de menjar.

5.10. ACTIVITATS ESPECÍFIQUES

- Treballar el respecte i la convivència a través de la pràctica de jocs cooperatius.
- Mantindre una actitud d'atenció i escolta, tant al professorat com als companys en el desenvolupament habitual de l'activitat escolar, així com respectar el torn de paraula.
- Treballar en l'aula el Reglament de Règim Interior.
- Elaborar normes de convivència en l'aula.

- Treballar hàbits de tolerància i convivència en el Centre, al llarg de tot el curs.
- Informar les famílies de l'existència i contingut del Pla de Convivència.
- Fixar calendari de reunions per a unificar criteris d'actuació sobre les normes de convivència.
- Participació de l'alumnat en la resolució del conflicte.
- Dur a terme activitats en què l'alumnat assumisca, de forma natural l'èxit i el fracàs.
- Dissenyar activitats en què l'alumnat de cursos superiors ajude als més xicotets a l'adquisició d'habilitats socials.
- Col·locar en llocs visibles del Centre les normes de convivència.
- Arreplegar en el Reglament de Règim Interior les funcions i calendari d'actuacions de la Comissió de Convivència.
- Donar a conèixer els Estatuts Europeus per als Centres Educatius democràtics sense violència a tota la Comunitat Educativa.
- Etc.

6. PROTOCOL D'ACTUACIÓ DAVANT CONDUCTES CONTRÀRIES AL PLA DE CONVIVÈNCIA

6.1. El protocol d'actuació davant les conductes contràries al Pla de Convivència serà l'establert en els Capítols II i III del DECRET 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i servicis. DOGV (09-04-2008)

6.2. DAVANT LA REITERACIÓ DE COMPORTAMENTS PROBLEMÀTICS

a. Avaluació del comportament problemàtic

Es durà a terme una avaluació amb l'objectiu de determinar el comportament problemàtic i les causes que ho provoquen, analitzant els esdeveniments que el precedeixen i les conseqüències de dits comportaments.

S'avaluarà:

- L'alumne de forma individual. Es demanarà informació dels servicis aliens al centre, que tinguen relació amb l'alumne.
- El centre docent: alumnes, professors i persones que estiguen relacionades amb la conducta disruptiva, s'estudiaran també altres aspectes com l'organització de la classe, del centre, actuació del professorat, agrupament i motivació dels alumnes, si la disfunció és deguda a problemes d'aprenentatge.
- La família de l'alumne. Es mantindran reunions per a demanar informació amb els organismes i servicis socials en els casos en què l'alteració podria tindre alguna relació amb les relacions i/o ambient familiar.

- b. Pla d'actuació

Es programarà un pla d'actuació per a l'alumne per part de l'orientador (psicòleg) i el professor tutor de l'alumne, i que serà presentat als altres membres del claustre. El pla d'actuació haurà d'incloure els aspectes següents:

Actuació amb l'alumne individualment

- En este apartat s'inclouran els objectius de conducta , selecció i aplicació e tècniques que es treballaren amb l'alumne.
- Estarà especificat també els moments en què es treballarà amb l' alumne individualment i en grup, així mateix la temporalització que se considere necessària per a la consecució dels objectius i les persones directament implicades (Orientador/a, professor tutor, altres docents).

En relació amb el centre (professors i alumnes).

Mesures adoptades en relació amb el comportament disruptiu: l'organització i dinàmica de la classe i/o del centre, la interacció professor- alumne, l' ubicació espacial en l'aula, l'acceptació o rebuig de l'alumne per part dels seus companys, el desenvolupament del currículum.

Mesures de suport escolar amb l'alumne en cas de ser necessari la inclusió dins del Programa de Reforç Educatiu o de l'aula de suport.

Prendre decisions consensuades de tots els membres del Claustre sobre les mesures a seguir en el cas que es detecte una conducta disruptiva en un moment determinat.

En relació amb l'àmbit familiar

A fi de mantindre una línia d'actuació comuna i augmentar d'esta manera l'eficàcia de l'actuació s'establiran una sèrie de reunions amb la família de l'alumne, en les

que se'ls explicarà en què consistix l' actuació programada, se'ls donarà orientacions d'actuació i s'anirà avaluant l'eficàcia de la dita actuació.

En relació amb altres àmbits

Establiment de reunions d'informació i coordinació amb altres organismes (servicis sanitaris i/o socials)- que tinguen relació amb l' alumne/a.

6.3. PROCEDIMENTS D'INTERVENCIÓ DAVANT DE SUPÒSITS DE VIOLÈNCIA ESCOLAR

S'actuarà segons l'establert en l'ORDE 62/2014, de 28 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual s'actualitza la normativa que regula l'elaboració dels plans de convivència en els centres educatius de la Comunitat Valenciana i s'establixen els protocols d'actuació i intervenció davant de supòsits de violència escolar.

7. MECANISMES PER AL SEGUIMENT I L' AVALUACIÓ DEL PLA

- El Claustre revisarà, trimestralment, les actuacions previstes en la PGA pel que fa al Pla de Convivència.
- La Comissió de convivència del consell escolar del centre realitzarà el seguiment del present pla i elaborarà trimestralment un informe que reculla les incidències produïdes en tal període, de les actuacions dutes a terme, els resultats aconseguits i les propostes de millora que estime pertinents.
- El consell escolar, a la vista dels informes als quals es referix el punt anterior, avaluarà el pla de convivència del centre i en remetrà les conclusions a la direcció territorial de Cultura, Educació i Esport.

DATA D'APROVACIÓ

El present Pla de Convivència ha estat aprovat per unanimitat en sessió ordinària del Consell Escolar, celebrada el 27 de setembre de 2014

El director
Albert Vivas Pastor